

10

රුදුරු මිනිසුන් අතර වෙමු අඩි සොලුරු මිනිසුන්

නෙත්ම හෙවත් පියුම යනු සුන්දර ප්‍රම්පයකි. බුදු දහමෙහි නොයෙක් තැන නෙත්ම උපමා කොට දහම් දෙසා තිබේ. නෙත්ම අලය පැල වී නෙත්ම ගස වැඩින්නේ මධ්‍ය සහිත අපිරිසිදු ජලයෙහි ය. එහෙත් එහි හට ගන්නා නෙත්ම පිරිසිදු ය. නොපැහැපත් මධ්‍ය දියෙහි පැහැපත් නෙත්ම විකසිත වේ. මෙසේ මධෙහි හට ගෙන එයින් ම පෝෂණය ලැබුව ද එහි නොගැවී ඉන් උච්ච මතුවේ සුසිනිදු ව සුවද්‍රව්‍ය ව ප්‍රසන්න ව නෙත්ම මල විකසිත වේ. නෙත්ම දකින අප සිත්වල උපදින්නේ පහන් සිතුවිලි ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ පැහැපත්, සුසිනිදු නෙත්ම මලක් වැනි යැයි බුදු දහම පැහැදිලි කරයි. උන් වහන්සේ අපිරිසිදු මධ්‍ය ගොඥාව ඇසුරු කර ගත් ජලකාදක් මෙන් රාගාදී කෙලෙස් මල නිසා දූෂිත ව සිටින මිනිසුන් සහිත වූ මේ ලෝකයෙහි වැඩ සිටියහ. එහෙත් ඒ කෙලෙස් මධ්‍ය වගුරෙහි නොගිලුණහ. රාගාදී සියලු කෙලෙස් මලින් තොර ව උන් වහන්සේ බැබුණේ මධ්‍ය සහිත ජලයේ නොතැවරි ඉහළට මතු වූ නෙත්ම මලක් සේ ය.

දෝශන යනු බමුණෙකි. මිනිසුන්ගේ අංග ලක්ෂණ බලා මුවින් හඳුනා ගත හැකි ගාස්තුයක් හෙතෙම දාන සිටියේ ය. දිනක් මහ මග සලකුණු වී තිබු පියසටහනක් දැක හෙතෙම විමසිලිමත් විය. එහෙත් ගමන් කොට ඇත්තේ කවරෙකු දැයි දාන ගැනීමට දෝශන බමුණාට නොහැකි විය. හෙතෙම පියසටහන් අනුව පියවර තැබු තැනැත්තා සොයමින් ගමන් කළේ ය. අවසන ඔහුට හමු වූයේ ප්‍රබේදවත් ව හා සන්සුන් ව ගසක් මුල වැඩ සිටි බුදුරජාණන් වහන්සේ ය. උන් වහන්සේ කවරෙක් දැයි දාන ගනු කැමති වූ දෝශන ඔබ දෙවියෙක් ද, ගාන්ධර්වයෙක් ද, යක්ෂයෙක් ද, මනුෂ්‍යයෙක්දැයි පිළිවෙළින් වීමසා සිටි නමුත් උන් වහන්සේ වදාලේ තමා ඒ කිසිවෙකු නොවන බව ය. බුද්ධ නම් වන බව ය.

දෙවියේ ද, ගාන්ධර්වයේ ද, යක්ෂයේ ද, මනුෂ්‍යයේ ද රාගාදී කෙලෙස් සහිත සිත් ඇත්තේ ය. එහෙත් බුදුරජාණන් වහන්සේ රාගාදී කෙලෙස් මලින් තොර වූ පිරිසිදු සිත් ඇති උතුමකු වන සේක. විලෙහි හට ගන්නා නෙත්ම මුව ද විවිධාකාර ය. සමහර නෙත්ම මධෙහි ම හට ගෙන මධෙහි ම වැනිරි මධ්‍ය දිය සමග එක් ව පොකුණු පත්‍රලෙහි ම රදි සිටි. සමහර නෙත්ම මධ්‍ය ජලය සමග සම ව සිටි. මධ්‍ය සහිත පොකුණු පත්‍රලෙන් ඉහළට නැගුණු මධ්‍ය ඉක්මවා යාමට එම නෙත්ම අසමත් ව ඇත. මේ අතර මධෙහි හට ගෙන එයින් ම යැපෙන සමහර නෙත්ම එය ඉක්මවා ඉහළට මතු වී සිටි. විකසිත ව ප්‍රබේදවත් ව බබායි. මධ්‍ය දියෙහි නොගැවේ. කෙලෙස් මල ඇති විවිධාකාර වූ සන්ත්වයින් වසන මේ ලෝකය ද මධ්‍ය ජලය පිරුණු පොකුණක් වැනි ය. එහි සමහර නෙත්ම මල් මෙන් සමහර මිනිස්සු කෙලෙස් මධ්‍ය වගුරෙහි ම ඇලි ගැලී සිටිති. එයින් ගැලීවී ඉස්මතු වීමට අසමත් වෙති. තවත් සමහරු මධ්‍ය දිය හා සම ව සිටින නෙත්ම මෙන් කෙලෙස් හා සම ව සිටි. එයින් ඉහළට ඒ කෙලෙස් මල ඉක්මවා යාමට අසමත් වෙති. එහෙත් මධ්‍ය වතුරෙන් ඉහළට මතුවේ එහි

නොගැවී සිටින නෙත්ම මල් මෙන් බුද්ධාදී උතුමෝ කෙලෙස් මඩ වතුරෙන් ඉහළට තැකී එහි නොගැවී වැඩ වියති. එම ජීවිතය හැඳින්වෙන්නේ පද්මාකාර ජීවිතය යනුවෙති.

සමාජයේ සමහරු ඉතා නොදියුණු අවම පොරුෂ ඇත්තේය. ඔවුන් මධ්‍යින් ම ගැලී සිටින නෙත්ම පොහොටුව වැනිය. තවත් සමහරු මධ්‍යම වර්ධනය සහිත පොරුෂ ඇත්තේය. ඔවුන් මඩ ජලය හා සම ව සිටින නෙත්ම පොහොටුව වැනිය. බුද්ධාදී උතුමෝ උත්තම පොරුෂ ඇත්තේය. උන් වහන්සේලා ගත කරන්නේ පද්මාකාර ජීවිතයකි. කෙලෙස් සහිත පූජුන් මිනිස් සමාජය තුළ ම ඉහිදි එකින් ම ගැලී එය ඉක්මවා එහි නොගැවී වැඩ සිටිමට උන් වහන්සේලා සමත් ව ඇති බව අමුතුවෙන් කිව යුතු නොවේ. බුද්ධ ග්‍රාවකයේ ද ඒ අනුව ගියේය. අන්ද වූ පූජුන් මිනිසුන් අතර බුද්ධ ග්‍රාවකයා මහ මග අසල කැලී කසල මත්තෙහි ඇති සුවදවත් සුන්දර නෙත්මක් සේ තුවත්තේන් බැබුන්නේය.

බෞද්ධයන් වන අපගේ පරමාදරුගය වන්නේ බුදුරජාණන් වහන්සේන්, නික්ලේදී වූ ග්‍රාවකයින් වහන්සේලාන්ය. එම ආදරුගය අනුව අපගේ සිතුම්, පැතුම් හා හැකිරීම සකස් කර ගත යුතු වෙයි. පූද්ගලයා තමැති නෙත්ම විකසිත වන්නේ මිනිස් සමාජය තමැති පොකුණේය. අපි සැම එම පොකුණෙහි හැදි වැඩුණු මිනිසුන් වෙමු. අපගේ උපත, පිළිසිදී ගැනීම හා ඩිජි වැශිත වීම අපිරිසිදු ය. අප හැදි වැශිත්තේන් ද, වියපත් වන්නේ ද, අධ්‍යාපනය ලබන්නේ ද, දිනුම් - පැරදුම්, වාසි - අවාසි, නිත්දා - ප්‍රගංසාදිය විදින්නේ ද. සනුවින් මෙන් ම අසනුවින් වසන්නේ ද මේ සමාජය තුළ ම ය. අවිද්‍යාවෙන් අන්ද වූ රාජාදී කෙලෙස්වලින් දූෂිත වූ ලෙළ෕කය තුළ ය. එහෙත් බෞද්ධයන් වශයෙන් අප එම ලෝකයේ ම ඇලි ගැලී සිටිම අදුරින් අදුරට යාමකි. දුකින් දුකට ම පත් වීමකි. වරදින් වරදට ම පෙළුම්මෙකි. බුද්ධාදී උතුමන්ගේ ආදරුගය අනුව සමාජයේ සිටින අපි අපිරිසිදු මඩ ජලය ඉක්මවා ගිය නෙත්මක් මෙන් සමාජය ඉක්මවා යා යුතු ය. අවිද්‍යා තාශ්ණාධියෙහි ම ඇලිගැලී නොසිට ඉන් ඔබව යා යුතු ය. සසර දුකෙහි ම නොගැලී ඉහළට මතු විය යුතු ය. අවම හා මධ්‍යම පොරුෂ ඇත්ත්වුන් නොවේ උපරිම පොරුෂය වෙත ප්‍රගා විය යුතු ය.

ලෝකය අනුසේදගාමී ය. ගත පහළට ම ඇදියන්නේය. මිනිස්සු රාගයෙන් රාගයට ම යති. ද්වේගයෙන් ද්වේගයට ම යති. මෝහයෙන් මෝහයට ම යති. කාමයෙන් කාමයට ම යති. වෙටරයෙන් වෙටරයට ම යති. බුදු දහම පටිසේදගාමී ය. එනම් අප යටිගම් බලා යාම හැරපියා උඩුගම් බලා යාමට පොළඳිවන්නේය. දූෂිත සමාජය තුළ ම රදි එයට ම අනුගත වීම අනුවණකමකි. තුවණැන්තා දූෂිත සමාජයේ අදූෂිත තැනැත්තෙකි. දුසිරින් කරන මිනිසුන් සහිත සමාජයේ සුසිරින් වඩන තැනැත්තෙකු වේ. අකුසල් කරන මිනිසුන් අතර කසල් කරන්නකු වෙයි. පෙකම් කරන්නවුන් අතර පිංකම් කරන්නකු වෙයි. එය පද්මාකාර ජීවිතය අනුගමනය කිරීමකි. බුදුරජාණන් වහන්සේ හා උන් වහන්සේගේ ග්‍රාවකයින් ආදරුගයට ගැනීමකි. “වෙටර කරන්නවුන් අතර වෙටර නොකර අපි සුවසේ වසන්නෙමු. අවෙටි ව ජීවත් වන්නෙමු. රාජාදී කෙලෙස් නිසා රෝගී වූ මිනිසුන් අතර අපි කෙලෙස් ලෙඛ නොමැති ව සුවසේ වසන්නෙමු. නීරෝගී ව ජීවත් වන්නෙමු. පස්කම් සැප සෙවීමෙහි ම උනන්දු වන්නන් අතර අපි එබදු උනන්දුවකින් නොර ව සුවසේ ජීවත් වන්නෙමු. උත්සුක මිනිසුන් අතර අනුත්සුක ව වාසය කරන්නෙමු” යැයි බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාලන.

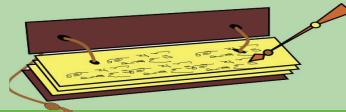
පාසල් සිසුන් වන අපි ද සමාජයේ කොටස්කරුවේ වෙමු. සමාජය තුළ නොයෙක් ආකාරයේ දුසිරින් අපරාධ බහුල ව ඇති බව අපි දනිමු. එහෙන් එසේ දුසිරින් කරන මිනිසුන් අතර සුසිරින් වඩුන් දිවි වෙවන්නට අප සමත් විය යුතු ය. අපට සමාජයෙන් පලා ගොස් භූද්‍යකලාව සිරිය නොහැකි ය. විවිධ දුබලතා සහිත විවිධ නොපනතකම් බහුල වැරදි ක්‍රියාවලින් යුත්ත වූ විවිධාකාර මිනිස් වරිත ඇති සමාජයේ ම අප ද ජ්වන් විය යුතු ය. එහෙන් බොද්ධ දරුවන් වශයෙන් එබදු සමාජයක ජ්වන් වන අප වග බලා ගත යුත්තේ එය ඉක්මවා යාමටයි. සමාජ විරෝධී, විනය විරෝධී හා නීති විරෝධී ක්‍රියාවන් අප වටා සිදු වේදීන් එසිනිවෙක නොගැලී එසේ සියලුළු ම ඉක්මවා ගිය පොරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට අප සමත් විය යුතු ය. එමෙන් ම අප සමග ජ්වන් වන නොයෙකුත් වැරදිවලට පෙළඳෙන අපගේ හිතම්තුරන් ද ඉන් මුදවා ගැනීමට අප ක්‍රියාකළ යුතු ය. පවතින අවිධිමත් අපිරිසිදු සමාජ ප්‍රවාහයට ම හසු නොවී එය ඉක්මවා යාම, මඩ ගොහොරු සමාජ ක්‍රමයේ ම තවත් සමාජිකයු නොවීම අපගේ වගකීමයි. එසේ ක්‍රියාකරන්නා පද්මාකාර ජීවිතයක් ගත කරන්නෙකි.

සාරාංශය

බුද්ධාදී උතුමෝ මඩ දියෙහි ඉහිද ඉන් මත වූ විකසිත පිළුම් වැන්නේ ය. එම පද්මාකාර ජීවිතය අප ද ආදර්ශයට ගත යුතු ය. මිනිස්සු ප්‍රවාහ නැමුරු වී ලෝහ, දේශ, මෝහ ආදී සිතුවිලිවලින් යුත්ත ව විවිධ දූෂණ, අපරාධ ආදී අතුමිකතාවල නිරත වෙති. අපගේ වගකීම වන්නේ එබදු වැරදි කරන්නවුන් අතර නිවැරදි දේ කිරීමයි. වැරදි බහුල සමාජයක නිවැරදි ජීවිතයක් ගත කිරීමයි. අපිරිසිදු සිත් සතන් ඇති මිනිසුන් අතර පිරිසිදු සිත් සතන් ඇති ව විසිමයි. එය බුද්ධාදී උතුමන්ගේ ආදර්ශයයි. පද්මාකාර ජීවිතයයි.

ක්‍රියාකාරකම

1. පද්ම උපමාව අනුව බුදුරුදුන් වදාල තිවිධ පුද්ගලයින් නම් කරන්න.
2. පද්මාකාර ජීවිතය බුදු සිරින් උදාහරණ දෙකක් ඇසුරින් පැහැදිලි කරන්න.
- 3 හිම්‍යයකු වශයෙන් ඔබ ද පද්මාකාර ජීවිතයක් ගත කළ යුත්තේ කෙසේ දුයි පහදන්න.

ප්‍රහුණුවට

සුපූඛං වත ජීවාම - වේරිනේසු අවේරිනෝ
වේරිනේසු මනුස්සේසු - විහරාම අවේරිනෝ
(දමම පදය - සුඩ වග්ගය)

අපි වෙටර කරන්නවුන් අතර අවෝටේ ව සුවසේ වාසය කරමු.